

עין משפט
נר מצוה

בה **א** **מ**י **פ**י"א **מ**ה' **מ**אכלות **א**סורות **ה**לכה **י**א **ס**מג **ל**אין **ק**מח **ט**וש"ע **י**יד **ס**' **ק**בג **ס**עף **כ**:

סו **ב** **ע**י' **צ**מיי' **ש**ס **ה**לכה **י**א **ז**בכ"מ **ש**ס **ט**וש"ע **י**יד **ש**ס **ס**ע"י **כ**א':

סו **ג** **מ**י' **ש**ס **ה**לכ' **י**ז **ו**עין **צ**כ"מ **ס**מג **ש**ס **ט**ור **ש**"ע **י**יד **ס**' **ק**בד **ס**עף **י**א':

רבינו חננאל

^(א) משיקפה. ולרבא דלא שני ליה (בין) [בין] יין נסך למעשר. מוקי לה בתלתא תנאי. חד תני משרד לבור ותרי תנאי אליבא דרבי עקיבא.

חד תני משיקפה. וחד תני משישלה: **פֿישקא** מה שבבור אסור והשאר מותר. אמר רב הונא לא שנו כי השאר מותר אלא בשלל החזיר גרגותני לגת. פי' גרגותני דקטני הכא כגון כפיפה של גמי שמניחה על פי הגת

בעת שמקלח חזין בירידת הבור כדי להחזיר בגת החורצנים והוגזין היוצאין עם העמוד של יין כדי שיחאו היין יוצא ויורד לבור ונשארין בכפיפה החורצנים והוגזים ואם לא החזיר זה הגרגותני

לגת ונגע העובד כוכבים בין הבור. והנשאר בגת מותר ואם החזירו הכל נאסר. ומקשי' מכדי האי גרגותני במאי אק מיתסרא בגזוק. פי' בעמוד של יין הנמשך מה הגרגותני אל הבור והוא מוצק כמין עמוד עומד מקרקעית הגרגותני עד חזיז שבבור. ואמרין שי"מ מהא דרב הונא כי הניצויק כמו חזיבור הוא שחזיר היין שבגרגותני ונעשה יין נסך כיון שבבור. ודחינן לא לעולם גזוק אינו חיבור וכמה נאסר גרגותני זה בשפחתו בורר. כגון שהקיא הבור יין בהרפתחו ובא בגרגותני: והוא ינוקא בר י' שנין תנא עבודת כוכבים בעו מיניה מהו לדרוך עם העובד כוכבים בגת אמר להו אי ציירה ידיה שרי. ניסוך רגל לאו שמיא ניסוך.

הזה עובדא בנהרדעא דדרכו גת ישראל ועובר כוכבים ושהייה שמואל ג'. ורגלים ז' אי משכחא תנא דשרי כר"ש דתנן במתנית' כל אלו היה מעשה ואמרו ימכר כר"ש שריא (והשאר חסד):

^(א) נהלא דל"ל תני משריד לצור ולא תני משקפה.

^(ב) שייך להך מ.

נו:

רבא מוקי דה בתלאת תנאי. וא"ת אמאי לא נקט רביעי לפי משנה אחרונה (ב) וי"ל דתנא דמשנה ראשונה ודמשנה אחרונה חד חשיב ליה ^(א) דמשנה אחרונה נמי התחיל לימשך קוצעו למעשר: **אב"ר** אם החזיר גרגותני לגת אסור. פירוש אף מה שגת מפני טיפות יין שבגרגותני המתערב בגת וא"ת והלא מסתמא יש בגת יותר מששים מטיפת יין הגרגותני ואמרין לקמן בפ"ב (דף סו.) חמרא דתנא צעיצי רבא אמר צותן טעם וקיימא לן כרבא לגבי אביי וכי תימא כיון דבגת נמי איכא יין עם הענבים וה"ל מין צמינו דנמשחו ולא צטיל אכמי תיקשי לימא סלק מינו דהיינו יין כמי שאינו ושאינו מינו דהיינו הענבים שגת רבא עליו ומצטלו כדס"ל נמי לרבא בפרק גיד הנשה (פולין דף ק:) גבי חמיכות של דג טמא וי"ל דס"ל כחביי דאמר חמרא דתנא צעיצי צמשהו ולית ליה נמי סלק את מינו כמי שאינו עוד וי"ל דמייירי הכא כגון שיש הרבה יין ציחד בגת וכוה ליה מין צמינו צמשהו ואפי' לרבא אסור והשמא

ז"ע דלפי' ראשון דלמרין דאית ליה כחביי אין לפסוק כוותיה וכשאלו מחזירין בשוגג גרגותני לגת יש לצטל יין הגרגותני צעיצי דגת דאנן סבירא לן דבתר שמא אזלינן וא"ת לפר"ת דמפרש לקמן בפ"ב (דף עג. עב. ד"ה יין) סתם יין נסך בששים כשאר איסורין שבתורה אם לא נודע שנמסך לעצות כוכבים א"כ למה יאסור החזרת גרגותני דמסתמא יש ששים צחרלני הגת ממנה שבגרגותני ואפילו אם יסבור כחביי יאא מותר וי"ל דרב הונא כרב רביה ס"ל דלמר צפ' גיד הנשה (פולין דף ק.) דס"ל כרבי יהודה ^(א) ואומר מין צמינו צמשהו ^(ב) בכל איסורין שבתורה: **גִּרְגוּרָתָנִי** **גופה במאי מיתסרא בנצוק** ש"מ נצוק חיבור. וא"ת א"כ מה שגת היה לנו לאסור מטעם נזקו וי"ל דשאני הכא דהוי נזקו בר נזקו חזיר גרגותני הוי נזקו אחד ומגרגותני לצור נזקו שני ומכאן פסקו הריב"ז והרשב"ם ור"ת בשם רש"י דאפי' למ"ד דנזקו חיבור מ"מ נזקו בר נזקו כי הכא אינו חיבור וא"ת והא אין כאן רק נזקו אחד דכיון שהגרגותני עשוי נקבים נקבים א"כ נופל צודאי מן הגת לצור וי"ל דכיון דנקבי הגרגותני אינם עשויים ציושר אלא מן האדדיון א"כ לאו חד נזקו הוא ומעשה בא לפני רש"י בעובד כוכבים ששפר יין מן הקנקן לכוס שאז נאסר היין שצבוס משום דמאי דנפיק לצראי גזרו ציה רצנן כדלקמן בפ"ב (דף עב:) והיין שצקנקן נאסר כמי מטעם נזקו ואח"כ משך ישראל יין מן הצחית לקנקן ^(א) (ונתנו ליין שצחצית) והמירו רש"י ונתן טעם משום שהיין שצקנקן אינו נאסר אלא מטעם נזקו וא"כ הוי היין שצחצית נזקו בר נזקו והר"י בר"מ היה דוחה ראייה זו כי לעולם אימא לך נזקו בר נזקו חיבור והא דלא אסרינן הכא יין שגת משום נזקו היינו טעמא דמה שגת אינו נקרא עדיין יין ואינו נחשב אלא כמיא בעלמא מדע דהא אינו נאסר צמגע עובד כוכבים וא"ת אם כן גס אותו שבגרגותני אמאי אסור שאינו נקרא עדיין יין לפי משנה ראשונה דקאמרין עד שירד לצור דלדידיה קיימינן השמא וי"ל דלא דמי כי מה שצשולי הגרגותני מתחמיו הוי ככלל מה שצבור להיות יין גמור ולכן יאסר מטעם נזקו וכ"ש דאי נגע ציה עובד כוכבים דהוי נאסר צמגעו וא"ת א"כ מנא ליה לתלמודא דנאסר הגרגותני מטעם נזקו דלמא נאסר מטעם דנגע ציה עובד כוכבים בגרגותני מתחמיו צקילותו וי"ל דא"כ ה"ל לרב הונא לפרושי צמילתיה אבל החזיר גרגותני שנגע צו עובד כוכבים לגת אסור ומדלא מפרש ליה ^(א) פשיטא ליה לתלמודא דמטעם נזקו קאמר ועוד קשיא לפי מה שפירש צמתני' גבי והשאר מותר שאינו נאסר צמגע רק מה שצבור א"כ היאך נוכיח מכאן דנזקו בר נזקו אינו חיבור דלמא לעולם חיבור ושאינו הכא משום דודאי אין לגרגותני לחבר מה שגת מה שגת לצור כיון שיש לו דין צפני עאמו שהרי אינו בכלל מה שגת דגרגותני אסור צנגיעת עובד כוכבים צבור ומה שגת אינו נאסר צמגע עובד כוכבים אבל לפירוש רשב"ם שפי' מה שצבור נאסר צלא נגיעת עובד כוכבים מטעם כמו של עובד כוכבים צכוונה ומיהו אותו שגת אינו נאסר מטעם כמו של עובד כוכבים צכוונה הוי צבור אלא כי היכי מוכיח דהגרגותני נאסר צנזקו דלמא מטעם כמו של עובד כוכבים הוא אלא ודאי אין כח העובד כוכבים אוסר אלא מה שצבור דוקא מיהו מטעם נזקו אסרינן מה שבגרגותני דהא אמרינן לקמן בפ' בתרא (דף עב:) צגואי דמנא לא גזור רצנן ה"מ למ"ד נזקו אינו חיבור אבל למ"ד נזקו חיבור נאסר מה שנאשר צגואי דמנא וא"כ מ"ש גרגותני מנא ליתאשר צנזקו אלא לאו ש"מ נזקו בר נזקו אינו חיבור ויש לפרש דברי רב הונא הכי לפי' זה לא שנו אלא שלא החזיר גרגותני לגת כי אז מה שצבור אסור ולא העליין שנגע ע"י הקילוח כי הגרגותני מפקיין והוי נזקו בר נזקו אבל החזיר גרגותני לגת אסור העליין ע"י מערובותו של התחתון ואפי' זה א"ל להזכיר מגע עובד כוכבים כלל לא כאן ולא צמשנתנו. מעשה בא לפני רבי מנחם ז"ל צחצית שכלה היין עד הצנא והצציה העובד כוכבים לצדו הצחצית וצאומה שעה משך ישראל את הצנא וקילה היין צבקננו של ישראל והמיר יין הנשאר צחצית ואסר אותו שיצא לחוץ דהכי אמרינן צהשוכר (לקמן דף עב:) המערה מחצית לצור קילוח היוצא מחצית ולמטה אסור ומוקמנין לה בעובד כוכבים המערה ופרסינן אי הכי אפי' דגוה דדנא נמי ליתסר ומשני דכח דעובד כוכבים דרצנן ההוא דנפיק לצראי גזרו ציה רצנן צחצית לא גזרו ציה רצנן הלכך שרי מה שצמוך הצחצית וא"ת הא אמר רב חסדא לקמן (דף עב:) כי כ"ליתו חמרא קטיפו קטופי ולא צקילוח אלמא משמע דאי נפיק צקילוח הוה אסור יין הנשאר צחצית ע"י נזקו הא לא קשיא דהתם שפיר דהיין שצכלי העובד כוכבים היה יין נסך גמור התם ודאי אי לא מקטיף קטופי נאסר היין שצתוך הצחצית ע"י נזקו שהקלות מקלה תוך יין נסך שהוא צכלי של עובד כוכבים אבל הכא שהיין שצתוך הכלי אין צו איסור יין נסך גמור אלא מכה עובד כוכבים לא נאסר ההוא דלא נפיק לצראי מטעם נזקו שנתחבר ליין הנאסר ע"י כח עובד כוכבים דלא ואומר ר"ת דרב הונא דהר ציה וצמכה ראייה זו פסק שגם חד נזקו אינו חיבור כמו שנפרש לקמן ”**א**י"ה: **מִהָּוָה לְדָרוּךְ עִם הָעוֹבֵד בּוֹכְבִּים בְּגַת. יֵשׁ לְדַקֵּק מְדַלָּא שְׂאֵלוּ מִהוּ לְדָרוּךְ עוֹבֵד כּוֹכְבִּים עַם יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַע שִׁגְתָּ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִּים וְלֹא לְהַתִּיר צִשְׁמִיה שְׂאֵלוּ אֵלָּא לַעֲנִין הִיתָר הַנֶּהֱלֵא קֹא מִצִּיעִיא לִיה וּמִיירי נָמִי דַּצִּייר לִיה לִידֵיה כּמוּ שֶׁמִּפְרֵשׁ וְהִכִּי קֹא מִצִּיעִיא לִיה אִי נִיסוּךְ דֶּרְגַל הוּי נִיסוּךְ וְלִיתָסֵר צִהֲנָהֱא אִי לֹא וְזִ"ל (ה) מַעֲשֵׂה שְׂאֵלוּ דֹאי לַפְסוֹק הַלְכָה שְׂאֵלוּ הִיה לֹא לְהַשִּׁיב אִין דּוֹרְכִין כּמַשְׁנֵה אַחֲרֵונה אֵלָּא וְדֹאי עַל מַעֲשֵׂה שְׂאֵלוּ וּפְשַׁט לֹא כּמַשְׁנֵה אַחֲרֵונה כּדִּפְרִי' וְאִם תֵּאֲמַר כִּיוִן שֶׁהִגַּת הִתְחִיל לִישְׁמֹךְ א"כ הִי אִין י"א (נִסְךְ) גָּמוֹר לִפִּי מַשְׁנֵה אַחֲרֵונה וְלִמָּה לֹא יִתָּסֵר יִין הִגַּת צִהֲנָהֱא לִמַּ"ד נִזְקוּ צַר נִזְקוּ חִיבּוֹר ע"י יִין הַצּוֹר שֶׁהוּא אֵלָּא שְׂאֵין הָעוֹבֵד כּוֹכְבִּים נוֹגַע עִתָּה צָצוֹר וְאִינוּ עָסוֹק אֵלָּא צִדְרִיכָה לֹא אִסְרוּ צִהֲנָהֱא מַדַּע דְּלִמְרִינן לִקְמַן פ"ב (דף עד.) יִין צִיין יִמְכֹר לַעֲבָדִי כּוֹכְבִּים חוּךְ מַדְמִי יִין נִסְךְ שְׂצוּ אֵלְמָא אִפִּי' מִתְעַרֵב לְגַמְרִי לֹא אִסְרִינן צִהֲנָהֱא אֵבֶל וְדֹאי אִי נִגַּע צָסוֹף הִקִּילוּחַ הוּי כֹאֲלוּ נִגַּע צַעֲלִיין וְאִסְרוּ צִהֲנָהֱא: **הָרָוָךְ** **עוֹבֵדא** **בְּנִהֲרַדְעָא** **ב**ו'. **א**ומר **ר**י"י **ד**לא הוה ממש דומיא דעובדא דינוקא דההוא ינוקא לא הוה שקיל וטרי אלא למישרא ליה צהנאה כי הבור היה של עובד כוכבים ולא שרי אלא צהנאה ושמואל להתיר אף צשחיה קאמר לפי שהבור היה של ישראל אלא דומיא דידהו הוה דהוה הניסוך רק צרגל:**

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

ולרבא דלא שני ליה. מדאזכרנא לעיל [ע"ה] מעשר ד' מיין נסך דמתניתין ושונייה רבא לא קשיא אלמא לא שני ליה דאי שני ליה לימא שאני יין נסך דאחמירו ציה רצנן על כרחך מוקי לה כתלתא תנאי: גרגותני. הוא סל גדול שקשור צנזור והיין יורד מן הצנזור למוכו ומתוכו לצור כדי לסנן היין

מזגין וחלניין: **אסור**. אף מה שגת: **צנזוק**. קילוח היורד מגרגותני לצור ומחבר הגרגותני ליין נסך שצבור: **ש"מ נזקו חיבור**. ולקמן צהשוכר את הפועל (דף עב:) פליגי צה: **שפחסו ללוחיסו**. לקמן צהשוכר (שס:) **שפחסו** **צורו**. שנתמלא הצור עד שהגיע היין וטפח צשולי הגרגותני כמו פחסה צפניה ^(א) דכל הצלמים (לעיל מב.) **צשים** **ציין**. צן שש שנים: **ופא קמנסך צידיה**. ומשנה אחרונה קמני חזרו לומר אין דורכין דס"ל כרב הונא (נה:) דמששתחיל לישמן הוי יין: **סלס ריגלי**. שהיו מתקצצין לשמוע דרשה הלכות פסח צפסח הלכות עצרת צעזרת והלכות חג צבח: **אי**

דאנן סבירא לן דבתר שמא אזלינן וא"ת לפר"ת דמפרש לקמן בפ"ב (דף עג. עב. ד"ה יין) סתם יין נסך בששים כשאר איסורין שבתורה אם לא נודע שנמסך לעצות כוכבים א"כ למה יאסור החזרת גרגותני דמסתמא יש ששים צחרלני הגת ממנה שבגרגותני ואפילו אם יסבור כחביי יאא מותר וי"ל דרב הונא כרב רביה ס"ל דלמר צפ' גיד הנשה (פולין דף ק.) דס"ל כרבי יהודה ^(א) ואומר מין צמינו צמשהו ^(ב) בכל איסורין שבתורה: **גִּרְגוּרָתָנִי** **גופה במאי מיתסרא בנצוק** ש"מ נצוק חיבור. וא"ת א"כ מה שגת היה לנו לאסור מטעם נזקו וי"ל דשאני הכא דהוי נזקו בר נזקו חזיר גרגותני הוי נזקו אחד ומגרגותני לצור נזקו שני ומכאן פסקו הריב"ז והרשב"ם ור"ת בשם רש"י דאפי' למ"ד דנזקו חיבור מ"מ נזקו בר נזקו כי הכא אינו חיבור וא"ת והא אין כאן רק נזקו אחד דכיון שהגרגותני עשוי נקבים נקבים א"כ נופל צודאי מן הגת לצור וי"ל דכיון דנקבי הגרגותני אינם עשויים ציושר אלא מן האדדיון א"כ לאו חד נזקו הוא ומעשה בא לפני רש"י בעובד כוכבים ששפר יין מן הקנקן לכוס שאז נאסר היין שצבוס משום דמאי דנפיק לצראי גזרו ציה רצנן כדלקמן בפ"ב (דף עב:) והיין שצקנקן נאסר כמי מטעם נזקו ואח"כ משך ישראל יין מן הצחית לקנקן ^(א) (ונתנו ליין שצחצית) והמירו רש"י ונתן טעם משום שהיין שצקנקן אינו נאסר אלא מטעם נזקו וא"כ הוי היין שצחצית נזקו בר נזקו והר"י בר"מ היה דוחה ראייה זו כי לעולם אימא לך נזקו בר נזקו חיבור והא דלא אסרינן הכא יין שגת משום נזקו היינו טעמא דמה שגת אינו נקרא עדיין יין ואינו נחשב אלא כמיא בעלמא מדע דהא אינו נאסר צמגע עובד כוכבים וא"ת אם כן גס אותו שבגרגותני אמאי אסור שאינו נקרא עדיין יין לפי משנה ראשונה דקאמרין עד שירד לצור דלדידיה קיימינן השמא וי"ל דלא דמי כי מה שצשולי הגרגותני מתחמיו הוי ככלל מה שצבור להיות יין גמור ולכן יאסר מטעם נזקו וכ"ש דאי נגע ציה עובד כוכבים דהוי נאסר צמגעו וא"ת א"כ מנא ליה לתלמודא דנאסר הגרגותני מטעם נזקו דלמא נאסר מטעם דנגע ציה עובד כוכבים בגרגותני מתחמיו צקילותו וי"ל דא"כ ה"ל לרב הונא לפרושי צמילתיה אבל החזיר גרגותני שנגע צו עובד כוכבים לגת אסור ומדלא מפרש ליה ^(א) פשיטא ליה לתלמודא דמטעם נזקו קאמר ועוד קשיא לפי מה שפירש צמתני' גבי והשאר מותר שאינו נאסר צמגע רק מה שצבור א"כ היאך נוכיח מכאן דנזקו בר נזקו אינו חיבור דלמא לעולם חיבור ושאינו הכא משום דודאי אין לגרגותני לחבר מה שגת מה שגת לצור כיון שיש לו דין צפני עאמו שהרי אינו בכלל מה שגת דגרגותני אסור צנגיעת עובד כוכבים צבור ומה שגת אינו נאסר צמגע עובד כוכבים אבל לפירוש רשב"ם שפי' מה שצבור נאסר צלא נגיעת עובד כוכבים מטעם כמו של עובד כוכבים צכוונה ומיהו אותו שגת אינו נאסר מטעם כמו של עובד כוכבים צכוונה הוי צבור אלא כי היכי מוכיח דהגרגותני נאסר צנזקו דלמא מטעם כמו של עובד כוכבים הוא אלא ודאי אין כח העובד כוכבים אוסר אלא מה שצבור דוקא מיהו מטעם נזקו אסרינן מה שבגרגותני דהא אמרינן לקמן בפ' בתרא (דף עב:) צגואי דמנא לא גזור רצנן ה"מ למ"ד נזקו אינו חיבור אבל למ"ד נזקו חיבור נאסר מה שנאשר צגואי דמנא וא"כ מ"ש גרגותני מנא ליתאשר צנזקו אלא לאו ש"מ נזקו בר נזקו אינו חיבור ויש לפרש דברי רב הונא הכי לפי' זה לא שנו אלא שלא החזיר גרגותני לגת כי אז מה שצבור אסור ולא העליין שנגע ע"י הקילוח כי הגרגותני מפקיין והוי נזקו בר נזקו אבל החזיר גרגותני לגת אסור העליין ע"י מערובותו של התחתון ואפי' זה א"ל להזכיר מגע עובד כוכבים כלל לא כאן ולא צמשנתנו. מעשה בא לפני רבי מנחם ז"ל צחצית שכלה היין עד הצנא והצציה העובד כוכבים לצדו הצחצית וצאומה שעה משך ישראל את הצנא וקילה היין צבקננו של ישראל והמיר יין הנשאר צחצית ואסר אותו שיצא לחוץ דהכי אמרינן צהשוכר (לקמן דף עב:) המערה מחצית לצור קילוח היוצא מחצית ולמטה אסור ומוקמנין לה בעובד כוכבים המערה ופרסינן אי הכי אפי' דגוה דדנא נמי ליתסר ומשני דכח דעובד כוכבים דרצנן ההוא דנפיק לצראי גזרו ציה רצנן צחצית לא גזרו ציה רצנן הלכך שרי מה שצמוך הצחצית וא"ת הא אמר רב חסדא לקמן (דף עב:) כי כ"ליתו חמרא קטיפו קטיפו ולא צקילוח אלמא משמע דאי נפיק צקילוח הוה אסור יין הנשאר צחצית ע"י נזקו הא לא קשיא דהתם שפיר דהיין שצכלי העובד כוכבים היה יין נסך גמור התם ודאי אי לא מקטיף קטופי נאסר היין שצתוך הצחצית ע"י נזקו שהוא צכלי של עובד כוכבים אבל הכא שהיין שצתוך הכלי אין צו איסור יין נסך גמור אלא מכה עובד כוכבים לא נאסר ההוא דלא נפיק לצראי מטעם נזקו שנתחבר ליין הנאסר ע"י כח עובד כוכבים דלא ואומר ר"ת דרב הונא דהר ציה וצמכה ראייה זו פסק שגם חד נזקו אינו חיבור כמו שנפרש לקמן ”**א**י"ה: **מִהָּוָה לְדָרוּךְ עִם הָעוֹבֵד בּוֹכְבִּים בְּגַת. יֵשׁ לְדַקֵּק מְדַלָּא שְׂאֵלוּ מִהוּ לְדָרוּךְ עוֹבֵד כּוֹכְבִּים עַם יִשְׂרָאֵל מִשְׁמַע שִׁגְתָּ שֶׁל עוֹבֵד כּוֹכְבִּים וְלֹא לְהַתִּיר צִשְׁמִיה שְׂאֵלוּ אֵלָּא לַעֲנִין הִיתָר הַנֶּהֱלֵא קֹא מִצִּיעִיא לִיה וּמִיירי נָמִי דַּצִּייר לִיה לִידֵיה כּמוּ שֶׁמִּפְרֵשׁ וְהִכִּי קֹא מִצִּיעִיא לִיה אִי נִיסוּךְ דֶּרְגַל הוּי נִיסוּךְ וְלִיתָסֵר צִהֲנָהֱא אִי לֹא וְזִ"ל (ה) מַעֲשֵׂה שְׂאֵלוּ דֹאי לַפְסוֹק הַלְכָה שְׂאֵלוּ הִיה לֹא לְהַשִּׁיב אִין דּוֹרְכִין כּמַשְׁנֵה אַחֲרֵונה אֵלָּא וְדֹאי עַל מַעֲשֵׂה שְׂאֵלוּ וּפְשַׁט לֹא כּמַשְׁנֵה אַחֲרֵונה כּדִּפְרִי' וְאִם תֵּאֲמַר כִּיוִן שֶׁהִגַּת הִתְחִיל לִישְׁמֹךְ א"כ הִי אִין י"א (נִסְךְ) גָּמוֹר לִפִּי מַשְׁנֵה אַחֲרֵונה וְלִמָּה לֹא יִתָּסֵר יִין הִגַּת צִהֲנָהֱא לִמַּ"ד נִזְקוּ צַר נִזְקוּ חִיבּוֹר ע"י יִין הַצּוֹר שֶׁהוּא אֵלָּא שְׂאֵין הָעוֹבֵד כּוֹכְבִּים נוֹגַע עִתָּה צָצוֹר וְאִינוּ עָסוֹק אֵלָּא צִדְרִיכָה לֹא אִסְרוּ צִהֲנָהֱא מַדַּע דְּלִמְרִינן לִקְמַן פ"ב (דף עד.) יִין צִיין יִמְכֹר לַעֲבָדִי כּוֹכְבִּים חוּךְ מַדְמִי יִין נִסְךְ שְׂצוּ אֵלְמָא אִפִּי' מִתְעַרֵב לְגַמְרִי לֹא אִסְרִינן צִהֲנָהֱא אֵבֶל וְדֹאי אִי נִגַּע צָסוֹף הִקִּילוּחַ הוּי כֹאֲלוּ נִגַּע צַעֲלִיין וְאִסְרוּ צִהֲנָהֱא: **הָרָוָךְ** **עוֹבֵדא** **בְּנִהֲרַדְעָא** **ב**ו'. **א**ומר **ר**י"י **ד**לא הוה ממש דומיא דעובדא דההוא ינוקא לא הוה שקיל וטרי אלא למישרא ליה צהנאה כי הבור היה של עובד כוכבים ולא שרי אלא צהנאה ושמואל להתיר אף צשחיה קאמר לפי שהבור היה של ישראל אלא דומיא דידהו הוה דהוה הניסוך רק צרגל:**

דאי

מסורת הש"ם

א) [לקמן עא': עב:], **ב**) [לקמן עב:], **ג**) [לקמן עב:], **ד**) [לקמן עב:], **ה**) [לקמן עב:], **ו**) [לקמן עב:], **ז**) [לקמן עב:], **ח**) [לקמן עב:], **ט**) [לקמן עב:], **י**) [לקמן עב:], **יא**) [לקמן עב:], **יב**) [לקמן עב:], **יג**) [לקמן עב:], **יד**) [לקמן עב:], **טו**) [לקמן עב:], **טז**) [לקמן עב:], **יז**) [לקמן עב:], **יח**) [לקמן עב:], **יט**) [לקמן עב:], **כ**) [לקמן עב:], **כא**) [לקמן עב:], **כב**) [לקמן עב:], **כג**) [לקמן עב:], **כד**) [לקמן עב:], **כה**) [לקמן עב:], **כו**) [לקמן עב:], **כז**) [לקמן עב:], **כח**) [לקמן עב:], **כט**) [לקמן עב:], **ל**) [לקמן עב:], **לא**) [לקמן עב:], **לב**) [לקמן עב:], **לג**) [לקמן עב:], **לד**) [לקמן עב:], **לה**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:], **לז**) [לקמן עב:], **לח**) [לקמן עב:], **לט**) [לקמן עב:], **לך**) [לקמן עב:], **לם**) [לקמן עב:], **לנ**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:], **לז**) [לקמן עב:], **לח**) [לקמן עב:], **לט**) [לקמן עב:], **לך**) [לקמן עב:], **לם**) [לקמן עב:], **לנ**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:]

א) [לקמן עא': עב:], **ב**) [לקמן עב:], **ג**) [לקמן עב:], **ד**) [לקמן עב:], **ה**) [לקמן עב:], **ו**) [לקמן עב:], **ז**) [לקמן עב:], **ח**) [לקמן עב:], **ט**) [לקמן עב:], **י**) [לקמן עב:], **יא**) [לקמן עב:], **יב**) [לקמן עב:], **יג**) [לקמן עב:], **יד**) [לקמן עב:], **טו**) [לקמן עב:], **טז**) [לקמן עב:], **יז**) [לקמן עב:], **יח**) [לקמן עב:], **יט**) [לקמן עב:], **כ**) [לקמן עב:], **כא**) [לקמן עב:], **כב**) [לקמן עב:], **כג**) [לקמן עב:], **כד**) [לקמן עב:], **כה**) [לקמן עב:], **כו**) [לקמן עב:], **כז**) [לקמן עב:], **כח**) [לקמן עב:], **כט**) [לקמן עב:], **ל**) [לקמן עב:], **לא**) [לקמן עב:], **לב**) [לקמן עב:], **לג**) [לקמן עב:], **לד**) [לקמן עב:], **לה**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:], **לז**) [לקמן עב:], **לח**) [לקמן עב:], **לט**) [לקמן עב:], **לך**) [לקמן עב:], **לם**) [לקמן עב:], **לנ**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:]

א) [לקמן עא': עב:], **ב**) [לקמן עב:], **ג**) [לקמן עב:], **ד**) [לקמן עב:], **ה**) [לקמן עב:], **ו**) [לקמן עב:], **ז**) [לקמן עב:], **ח**) [לקמן עב:], **ט**) [לקמן עב:], **י**) [לקמן עב:], **יא**) [לקמן עב:], **יב**) [לקמן עב:], **יג**) [לקמן עב:], **יד**) [לקמן עב:], **טו**) [לקמן עב:], **טז**) [לקמן עב:], **יז**) [לקמן עב:], **יח**) [לקמן עב:], **יט**) [לקמן עב:], **כ**) [לקמן עב:], **כא**) [לקמן עב:], **כב**) [לקמן עב:], **כג**) [לקמן עב:], **כד**) [לקמן עב:], **כה**) [לקמן עב:], **כו**) [לקמן עב:], **כז**) [לקמן עב:], **כח**) [לקמן עב:], **כט**) [לקמן עב:], **ל**) [לקמן עב:], **לא**) [לקמן עב:], **לב**) [לקמן עב:], **לג**) [לקמן עב:], **לד**) [לקמן עב:], **לה**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:], **לז**) [לקמן עב:], **לח**) [לקמן עב:], **לט**) [לקמן עב:], **לך**) [לקמן עב:], **לם**) [לקמן עב:], **לנ**) [לקמן עב:], **לו**) [לקמן עב:]

א) [לקמן עא': עב:], **ב**) [לקמן עב:], **ג**) [לקמן עב:], **ד**) [לקמן עב:], **ה**) [לקמן עב:], **ו**) [לקמן עב:], **ז**) [לקמן עב:], **ח**) [לקמן עב:], **ט**) [לקמן עב:], **י**) [לקמן עב:], **יא**) [לקמן עב:], **יב**) [לקמן עב:], **יג**) [לקמן עב:], **יד**) [לקמן עב:], **טו**) [לקמן עב:], **טז**) [לקמן עב:], **יז**) [לקמן עב:], **יח**) [לקמן עב:], **יט**) [לקמן עב:], **כ**) [לקמן עב:], **כא**) [לקמן עב:], **כב**) [לקמן עב:],